

HITKÖZSÉGI HÍRADÓ

NEM AZ A ZSIDÓ, AKINEK A SZÜLEI AZOK VOLTAK, HANEM AKINEK A GYERMEKE IS AZ LESZ! (Simon Peres)

Gördülő Purim 5770.

Az elmúlt esztendőök budapesti és dél-komáromi autóbuzos útjai után 2010. február 28-án Pöstyén felé vettük az irányt, ahol a zsidó vallás egyik legvidámabb ünnepét közösen köszöntöttük.

A Komáromi Zsidó Hitközség 35 fős csoportja Zev Stiefel rabbi és családja meghívására utazott a szlovákiai fürdővárosba, hogy részt vegyen a Purim ün-

nepe alkalmából rendezett hawaii-partin. Paszternák Tamás, a KZSH program-szervezője köszöntötte a buszon ülőket, majd Megyes Pál, az OR-ZsE hallgatója

A vidám hangulatú purimi vacsora...

foglalta össze az ünnep eredetét, szokásait és hagyományait, ezzel érdekes téve ezzel a kétórás utazást. Csapatunk megtekintette a belvárost és a fürdőszigetet, közben megismerhettük a fürdő alapítójának, a magyar-zsidó Winter Lajosnak a történetét.

A Magnolia Hotel hawaii stílusban rendezett termében terített asztalok vártak, a rebecen által készített finom kóser ételekkel.

A regionális rendezvényen számos kis hitközség és szórványban élő hittestvérünk vett részt. A talpalávalóról a rabbi úr Londonból érkezett testvérével kiegészült zenekar gondoskodott. Volt koktélsarok, játszóház és papagáj bemutató is. A Megila, Eszter könyvének felolvasását együtt hallgatta a több mint százfős vendégsereg.

(Folytatás a 3. oldalon)

Széder este

A Komáromi Zsidó Hitközség ezúton hív meg minden érdeklődőt hagyományos széder estjére, melyet **2010. március 30-án kedden** (második este) **18:00-kor** tartunk a Menház Wallenstein Zoltán termében Megyes Pál rabbijelölt vezetésével.

A részvételi díj 2 EUR. Jelentkezéseket a menhaz@menhaz.sk címen és a 7731-224-es telefonszámon fogad Haas Judit irodavezető legkésőbb március 22-ig.

Ünnepeljen Ön is velünk!

Meghívó

MEGHÍVÓ

A MAZSIHISZ-Magyar Zsidó Múzeum tisztelettel meghívja

2010. március 25-én 17 órára

**Miriam Neiger Fleischmann
Jeruzsálem-kanyarok az időben**

című kiállítás megnyitójára és

Lior Neiger
kisfilmbemutatójára.

A kiállítást megnyitja:

Dr. Schőner Alfréd
az Országos Rabbiképző és Zsidó Egyetem rektora

Közreműködik:

Székelyhidi Hajnalka
operaénekes

Támogatónk

nka

Nemzeti Kulturális Alap

Keleti varázs nélkül..., avagy Dusi néni emlékére

Verőfényes nyári nap volt, mint mindig, ma is a strandra mentünk anyuval. Útközben, a Nádor utca belvárosi végénél betértünk egy kis boltba, melynek kiakata előtt gyakran elidőztünk testvéremmel. Mintha egy távoli, mese világba csöppentünk volna, faragott tevék, indiai elefántok, különös illat... ez volt az Orient bolt, ahol Dusi néni mindig kedvesen fogadott minket...

Máskor a strandon futottunk össze, ott ült a bejárathoz közel, az általunk csak „zsidó saroknak” nevezett kis füves területen, az utak kereszteződésénél...

2010. februárjában hosszú, súlyos betegség után életének 85. évében távozott hittestvérünk, Raab Magda, Dusi néni. A helyi zsidó temetőben kísértük utolsó útjára, a búcsúbeszédet dr. Novák Tamás mondta el a gyászimát Messinger Tibor recitálta. A család gyászában osztozunk, emlékét örökké megőrizzük!

a Hitközségi Híradó szerkesztői

Kérjük a támogatását!

Kedves Olvasónk! Kérjük, lehetősége szerint támogassa a Komáromi Zsidó Hitközség programjait, a HH megjelenését, épületeink, temetőnk felújítását.

2008. január 1-től támogatását az alábbi bankszámlaszámokra küldheti (támogatás személyesen a KZSH titkárságán és csekken is lehetséges):

Korona és devizaszámlák egyaránt!

Belföldi átutalás Szlovákiából:

26384962/0900 – Slovenská sporiteľňa vgy
10103804/5200 – OTP Slovakia

Nemzetközi átutalás külföldről:

A KZSH címe: Židovská náboženská obec v Komárne, Eötvösa 15, 94501 Komárno, Slovakia

IBAN: SK0609000000000026384962 SWIFT: GIBASKBX

Bakunk címe: Slovenská sporiteľňa, Palatinova 33, 94501 Komárno vgy

IBAN: SK525200000000010103804 SWIFT: OTPVSKBX

Bankunk címe: OTP Slovakia, Záhradnícka 10, 94501 Komárno

Köszönjük!

Magyarországi olvasóink figyelmébe: Kedves Olvasónk!

Kérjük, hogy az egyházaknak adható személyi jövedelemadója 1 százalékát a Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetsége (MAZSIHISZ) részére ajánlja fel a 0358-as technikai számon. A MAZSIHISZ rendszeresen támogatja a KZSH munkáját!

Faliújság rövid hírek

✧ A KZSH-t, a HH-t és a Shalom Klubot támogatták: PaeDr. Marta Győriová (Kassa), Horská Elena (Komárno), Pollak Elijahu (Izrael), dr. Weissova (Konig) Judita (Amsterdam), Boček Péter (Kassa), Dr. Gábor Tibor (Nagykürtös), [REDACTED]

[REDACTED] Rujder család (Nyitra) és anonimitásukat kérő adományozók. Köszönjük!

✧ Miroslav Hargaš evangélikus lelkész meghívására, aki a közelmúltban a helyi Matica Slovenská ház igazgatója is lett ökumenikus összejövetelt tartottak a komáromi egyházak, melyen hitközségünket Pasternák Antal elnök és Dr. Novák Tamás vezetőségi tag képviselték. A lelkész úr elmondta, hogy városunkban is folytatni kívánja a kassai szolgálatát alatt elindított kezdeményezéseket.

✧ Pályázati forrásainkból új könyvekkel gazdagodott a Spitzer Béla kis-könyvtár állománya.

✧ A KZSH-t megkereste Kutschi András oroszországi plébános, aki a vallások közti párbeszédet kívánja segíteni új elképzelésével. Majkon, az egykori bánya helyén szeretné létrehozni a Magyar Szentföldet. Az elképzelésről a HH-ban a későbbiekben részletesen beszámolunk.

✧ Március elején az új pozsonyi szálloda, a Sheraton adott otthont a Szlovákiai Zsidó Fialok Uniója 15. purim báljának!

✧ Horská Elena hittestvérünk könyvet és ajándéktárgyakat adományozott a KZSH-nak. Köszönjük.

Hitközségi Híradó (Spravodaj) – a Komáromi Zsidó Hitközség lapja (mesačník ŽNO v Komárne). Alapítva 5756-ban (1996), **főszerkesztő** –
 élfredaktor: Paszternák Tamás (tamas.paszternak@menhaz.sk), Paszternák András (andras.paszternak@menhaz.sk), **munkatársak** – spolupracovníci: Haas Judit, Mgr. Piczek Ferenc, **tördelőszerkesztő** – grafická úprava: Saláth Richárd, **olvasószerkesztő** – jazyková korektúra: Vadász Magda (Budapest), Paszternákné Kertész Zsuzsanna (Komárom), Katarína Potoková (Nitra), **nyomtatás** – tlač: Nec-arte Kft., Komárom, a **KZSH címe** – adresa ŽNO: Židovská náboženská obec, Eötvösa 15, 945 01 Komárno, Slovakia, tel.: 00421/35/7731-224, e-mail: kile@menhaz.sk, tel./fax: 00421/35/7725-355. **Regisztrációs szám:** EV 3424/09. **ISSN** 1337-091x. **Lapunk Önnek készült, kérjük ne dobja el!** S finančnou podporou Ministerstva kultúry Slovenskej republiky – a Szlovák Köztársaság Kulturális Minisztériuma támogatásával.

TRADÍCIÓ a komáromi zsinagóga hitéleti oldala

Peszach

Peszach alkalmával a zsidóság népé vállásának egyik fontos állomásához érkeztek őseink. A hosszú rabszolgaság végeztével Mózes és fivére Áron vezetésével a zsidóság felkészült a kivonulásra Egyiptomból, egy új élet, biztosabb jövő reményében.

A leghőbb vágy, a Szabadság eszménye képes volt megmozgatni a fásult, megfáradt népet, amely olyannyira meg volt törve lelkileg, fizikailag, hogy a reményét is elfelejtették a megszabadulásnak. Közel háromezer-háromszáz esztendővel ezelőtt a zsidó nép megkapja és él a lehetőséggel, hogy elhagyja a szolgaságot, Isten segítségével elhagyják a kor legerősebb birodalmát, és elinduljanak az Ígélet Földjére, a szabadságba. Őseink összeszedték minden ingóságukat, felkészültek az útra, hogy Isten akaratát teljesítsék. Sietniük kellett.

A mai világban rohanunk, sietünk a mindennapjainkban, reggel a munkahelyünkre, ügyeinket sietve intézzük, a gyermekekre, házastársakra, szülőkre, nagyszülőkre, barátokra alig-alig jut időnk, elveszítjük azt a személyes, meghitt kontaktust, mely az emberek számára oly fontos. Az ünnepeink, így Peszach egy leetőséget ad, hogy lassítsunk a mindennapi életünkön, önfelédten olvashassuk a Haggadát, mely az egyiptomi kivonulás történetét meséli el, családtagjainkkal, barátainkkal közösen élvezhessük a Széder esték nyújtotta örömet, pihenést.

Peszach egy aktív, cselekvést igénylő ünnep, hiszen mint ahogy szombat-ra is készülünk, Peszach alkalmával több a feladatunk, eltávolítjuk az olyan

ételeket, melyek kovászt tartalmaznak, kikóseroljuk az edényeinket, kitakarítjuk a lakásunkat alaposan. Ezt a család közösen végzi, a családfő, a háziasszony, a gyermekek mind részt vesznek ezen a felkészülésen, mely számos lehetőséget, alkalmat az örömrre, a közös „munkára”, a mindennapokból való kizökkenésre.

A zsidó naptár szerint Niszán hónap 15-22 én tartjuk meg Peszach ünnepeit, mely az első zarándokünnep is, Szentírás előírás: „Háromszor egy évben jelenjék meg minden férfi Isten szentélyében.” További zarándokünnepünk Sávúót és Szukkót. Ezen az egykor élő szertartáson kívül összeköti az ünnepeket kettős, természeti és történelmi jelentőségük és imarendjüknek sok közös vonása.

A Peszach előtti napot teljesen az ünnepre való előkészület tölti be. Előző estén még utolsó, formális kutatás a chamec (kovászos holmi) után, és ennek elégetése. Maga a Peszach előtti nap, böjtnapnak számítana az elsőszülöttek számára. Tudvalévő a Tóra elbeszéléséből, hogy az utolsó, a legnagyobb csapástól, az elsőszülöttek halálától, csakúgy, mint a tízcsapás többi tagjától, a zsidó nép megmenekült. Ezért az elsőszülötteknek böjtolniük kellene. A XVIII. század óta azonban általánossá vált a közép európai zsidóságban az a szokás, hogy ezen a napon egy-egy talmudtudós a Talmud egy kötetének tanulmányozását ünnepélyesen befejezi, ennek tiszteletére „lakomát” ad, – már amennyire rendszerint egy szardiniából, zsemleből és pohárka pálinkából álló több, mint szerény étkezés, lakomának nevezhető – a talmudtanuláson, valamint a lakomán való részvétel pedig mentesít a böjt kötelezettsége alól.

Az ünnepekre vonatkozó hagyományos előírások mellett ilyenkor tilos 7 napon át bármi kovászosat enni, sőt még birtokolni sem szabad semmit, amiben van kovász. Ahhoz, hogy meg tudjunk szabadulni mindentől, ami kovászos, tudnunk kell, mi is az a kovász. Nos kovászos minden, ami gabonából és vízből készült élesztő hozzáadásával, hagyták a tésztáját megkelni. A kenyér, zabpehely, torta, sütemények, pizza, a különféle tészták vagy a sör a legjobb példái a kovásztartalmú ételeknek. De bármi, amiben valamely féle gabona bármilyen formában előfordul, potenciálisan kovásztartalmú.

Március 30-án este 18.00-kor ünnepeljünk közösen. Hág Peszach Szaméach – Boldog Pészachot kívánok mindenkinek.

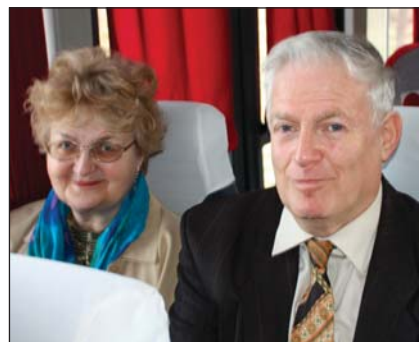
Megyes Pál, rabbijelölt

Gördülő Purim 5770.

(Folytatás az 1. oldalról)

A komáromi közösség összetartozását az általunk viselt színes sálak jelezték, melyeket Pasternák Antal adományozott az út résztvevőinek. A program szervezői nem feledkeztek meg a slachmóneszról sem. A bejárati ajtónál osztogatott kis csomagokban ott lapult az ünnep tradicionális süteménye, a Hámán-táska is. Nem maradhatott el a tánc sem, természetesen a férfiaknak és a hölgyeknek külön-külön körben ropták. Élményekkel gazdagodva térünk vissza Komáromba. Köszönet mindazoknak, akik közreműködtek az utazás szervezésében!

PA

Úton Pöstyén felé...

Pészach ünnepe

Pészach ünnepe 5770-es zsinagógai évben **2010. március 29-én**, hétfőn este köszönt be (első széder este). A második széder **március 30-án**, kedden van (ezt közösen ünnepeljük Komáromban). Április 1-4-ig félünnepek vannak, ekkor Shabat kivételével szabad munkát végezni. Az ünnep utolsó két napja szintén főünnep. Pészach április 6-án naplementekor ér véget.

Chag Sameach!

Jövönk, ami összeköt – a régió oldala

Zájin Adar Galántán

Régi hagyomány, hogy Galántán Mózes születésének és halálának napját, Adar hónap 7-ét (Zájin Adar) különleges módon ünneplik meg. A hitközség férfi tagjai napközben meglátogatnak minden zsidó családot a városban. A szokás máig megmaradt. A megfogyatkozott létszámú hitközség tagjai erre a napra messze földről is hazatérnek a szlovákiai kisvárosba.

Délután a hagyományoknak megfelelően a helyi imaházban gyűltünk össze február 21-én. A zsúfolásig telt teremben **Baruch Myers** pozsonyi rabbi imádkozta elő a minchát (délutáni ima), majd megemlékezett az elhunytakról. Az ima után a most épült közösségi termekben szigorúam külön helyiségben foglaltak helyet a nők és a férfiak. **Fahn Béla** elnök üdvözölte a megjelenteket,

köztük **Zeev Bokert**, Izrael állam pozsonyi nagykövetét, **Pavel Franklt**, a SZLOZSIHISZ elnökét, **Baruch Myers** pozsonyi és **Zev Stiefel** pöstényi rabbikat és a környékbeli hitközségek képviselőit. A hagyományok felidézése után

Baruch Myers pozsonyi rabbi

Messinger Tibor érsekújvári előimádkozó recitált gyászimát. A délutánt a hagyományos menü: főtt tojás nagy zsem-

dr. František Alexander, a SZLOZSIHISZ korábbi elnöke és Fahn Béla, a Galántai Zsidó Hitközség elnöke

le (úgynevezett labeli) és a diós hal zárta, melyet a galántai közösség hölgy tagjai készítettek.

Fontos, a közösségi érzést erősítő rendezvényen vehetett részt mindenki, aki ott volt. Reméljük, jövőre még többen tudnak majd ott lenni a hagyományos eseményen.

Zeev Bokert, Izrael állam pozsonyi nagykövet és Pavel Frankl, a SZLOZSIHISZ elnöke

PT

Vezetőségi ülés Komáromban

Február első vasárnapján tartotta első idei ülését a Komáromi Zsidó Hitközség vezetősége. A gyűlésen megjelentek a testület tagjai, **Pasternák Antal** elnök, **Ing. Weissová Alica**, **MUDr. Hanzlíková Daniela**, **Kollár Zoltán** és **JUDr. Novák Tamás**, illetve **Haas Judit** irodavezető. Az elnök úr bevezetője után **Paszternák Tamás** koordinátor ismertette a KZSH gazdálkodásának főbb

adatait és a gazdasági válság hatásait. Több bérlő huzamosabb ideje nem fizet, így jelentős kintlévőség halmozódott fel. Az Eötvös u. 9. számú házban található boltban bérlőváltás történt, az új bérlő Mayer úr (aki személyesen megjelent a gyűlésen) kutyaeledel forgalmazással foglalkozik majd. A bérleti díj változatlan maradt. A vezetőség döntött az üresen álló volt kárpitos műhely és a ház tetőterének újbóli bérbeadásának feltételeiről, melyek megjelennek lapunkban. A finanszírozási problémáknál szóltak arról, hogy a Szlovákiai Zsidó Hitközségek Szövetsége új vezetése átalakítja a kö-

zösségek támogatási rendszerét. A nehéz helyzetben lévő szövetség csökkenteni kényszerül a hitközségek támogatását, ezért a KZSH-nál takarékosági intézkedéseket kell bevezetni.

Kollár Zoltán ismertette a Menház további felújításának terveit. A több ajánlat közül a Boldi cég kapott megbízást a homlokzat felújítására.

Az előljáróság döntött az új tagsági és temetőgondozási díjakról, melyeket több mint öt év után kis mértékben emeltek.

Beszámoló hangzott el a nyertes pályázatokról és a közeljövő programjairól.

PT

Zalaegerszeg bemutatkozik

Beszélgetés Siklósi Vilmossal a Zalaegerszegi Zsidó Hitközség elnökével

Hatvanhárom éves vagyok, Budapesten születtem. A végzettségem oklevéles agrármérnök és szakmérnöki végzettséggel is rendelkezem.

Szüleim túlélők. É d e s a n y á m Auschwitz-Bikre n a u b a n v o l t, Édesapám Mauthausenben szabadult. A nyugdíj előtti utolsó tizenhat évemet a kegyeleti szakmában töltöttem el. Zalaegerszeg városában a köz- és hősi temetőket üzemeltettem és tartottam fenn. Feleséggel harminckilenc éve boldog házasságban élek, három gyermekünk született. Mindhárom gyermekünk izraeli állampolgár. Két lányunokám van, egyik Budapesten a másik Netanyán él.

Melyek voltak a zalaegerszegi közösség életének legfőbb állomásai?

A zalaegerszegi hitközség háború előtti időszakának fénykorában közel 1200-1400 főre tehető a hívők száma. Zsinagógájukat 1904-ben avatták, amely ma is a város éke. Sajnos már csak hangverseny és kiállító terem, de 1992-ben visszakerült a Zsinagógára a kőtábla és bejáratára a régi felirat. A hitközség közel kilencven százalékát elpusztították, alig 150-200 zsidó tért vissza Magyarországra. 1948-ban, a zsidó temetőben felállított emlékmű avatása után a zsidó élet Zalaegerszegen megszűnt.

A 80-as évek végén a temető felújításával és a rendszeres holocaust megemlékezésekkel kezdődött az új élet. 1990-ben megalakult a Béke – Shalom Magyar Izraeli Baráti Társaság, mely nagymértékben hozzájárult a zsidó közösség megerősödéséhez. Ennek nyomán 1995-ben 33 fővel újjáalakult a Zalaegerszegi Zsidó Hitközség. A mai napig a hitközség elnökeként végzem a feladataimat.

Mi jellemzi a mai hitközségi életet? Milyen eseményeket rendeznek?

Az újra megalakult hitközség sajátosságainál fogva az alapoknál kezdte a működését. A kezdetekkor csak a főbb nagyünnepet tartottuk meg. Ma már minden ünnep alkalmával összejövünk, 2009 óta már havonta egy péntek estét is tartunk. Meggyőződésem, hogy a hitéletet, a hagyományokat itt Zalaegerszegen, de lehet, hogy más vidéki városban is ma már csak közösségi életként lehet visszacsapásni

az itt élő zsidók életébe. Természetesen különböző rendezvényekkel – előadások, kiállítások, konferenciák, zenei élmények ... - amelyek nyilvánosak hozzájárulunk a zsidóság bemutatásához Zalaegerszegen, illetve identitásunk erősítéséhez. Nagyon jó kapcsolatot alakítottunk ki a Bécsi Zsidó Múzeummal. Városszerte elismerésben volt része az évente megrendezésre kerülő kántor hangversenynek. Ma a közösségünknek köszönhetően városunkban zsidó utca, közterületen holocaust emlékmű, beszálló macskakövek, teljesen felújított temető és emléktáblák őrzik a zsidóság múltját. Jelene pedig mi vagyunk.

Milyen kapcsolatuk van a régió többi közösségével?

Körülbelül 50 kilométeres körzetben három – Keszthely, Nagykanizsa, Szombathely, - hitközség is található. Kapcsolatunk rendszeres, de még sok lehetőség rejlene az együttműködésben. Megalakulásunk után több alkalommal vettünk részt ünnepségeken, sokat köszönhetünk Goldschmidt Istvánnak, a keszthelyi hitközség elnökének. Tagja vagyunk a MAZSIHISZ-nek és a Zsidó Kongresszusnak.

Mesélne egy kicsit a közösség összetételéről. Mely generációk alkotják a hitközséget, milyen programok iránt van érdeklődés Önöknél?

A Soa és az 1995-ös újjáalakulás után tipikus vidéki helyzettel állunk szemben. A maradék zsidóság egy része Budapestre és külföldre költözött. Az itt maradók többsége vegyes házasságban él. Sajnálatos tény, hogy hitközségünkben nem beszéljük Őseink nyelvét és csak a túlélők, emlékeznek egy-egy imára, akik alig vannak már köztünk. Ebből következik, hogy a hitközséget az idősebb generáció teszi ki. A fiatalabb generáció aliázott, vagy más városba költözött. A fentiek is érzékeltetik, hogy nagyon nehéz nagyon munkát vállalt fel az előjáróság, ma nem tudom, hogy „a reneszánsz” a kezdetet, vagy esetleg a távoli véget jelenti-e. Természetesen, én magam hiszek abban, hogy a tanítással, a hagyományokkal a vallásosság visszatérhet, de legalább a magot elvetettük a jövő számára.

Példamutató megállapodásuk van a megyei önkormányzattal a temetők karbantartásáról. Ön személyesen is sokat dolgozik a sírkertek megújításán. Beavatna a részletekbe?

A múlt nélkül soha nem érhető meg a jelen. Őseink tisztelete kötelesség. Azt sem tagadhatom, hogy a 16 évnyi temető

szakma befolyásolta ezt a munkavégzést, amit közel hatodik éve a temetőink megmaradásáért végzek. Partnerre találtunk a Zala Megyei Önkormányzatban, de az eddigi tapasztalataim Tolna, Baranya, Somogy megyékben is pozitívak. Meggyőződésem, hogy a legfontosabb munka ezen a területen a temetők egységes alapdokumentumainak feldolgozása.

Nagyon tiszteltem mindazokat, akik önzetlenül segítenek temetőinket a gaztergőből felemelni, de látni kell, hogy szakmailag egy más utat kell folytatni. A segítők arra felé kell irányítani – iskolák, egyházak, közösségek, ... -, hogy a meglévő, felújított temetőinket dolgozzák fel. A legfontosabb, hogy rendszeres és folyamatos karbantartása megtörténjen. Az is meggyőződésem, hogy a temetőkkel való foglalkozást decentralizálni kell.

Felesége zsinagógákról készített gobelinjei messzeföldön híresek ma már. Hogy jött az ötlet, hol láthatók a művek?

2004-ben feleségem a Béke-Shalom Baráti Társaság tagjaként a 100 éves Zsinagógai ünnepségre elkészítette a zalaegerszegi zsinagógát gobelinbe és ezt a Városi Kiállító- és Hangversenyteremnek adományozta. Innen jött az ötlet és gondolat, amit tett követett és Judit elhatározta, hogy megőrökíti Magyarország zsinagógáit, (a jelent és a múltat) és a zsidó jelképeket, ünnepeket. Azóta harminchárom gobelin készült el, köztük egy 160 x 130-as méretű Menóra képe, amely 250 ezer öltetés, és 1700 munkaóra alatt készült el. Hévízen, Bakon és Zalaegerszegen volt eddig kiállítása. A képek 2010-ben újból Zalaegerszegen kerülnek bemutatásra. A kiállítások közötti időszakban a Zsidó Községi ház falait díszítik, de jó érzés, hogy az egyre bővülő gobelineket, ha be akarunk mutatni, akkor új székhez kellene költözni. Itt szeretném minden közösség részére felajánlani azt a lehetőséget, hogy a gobelineket bemutassák.

Feleségem ígéretet tesz arra, hogy az adott település zsinagógáját az adott kiállításra elkészíti.

Hogyan látja a Zalaegerszegi Zsidó Hitközség jövőjét?

Hiszek a zsidóság jövőjében, és hiszem azt, hogy Zalaegerszegen a „reneszánszból” új élet, új közösség fakad. Igazán most értem azt, hogy egy fa csak akkor teret enged, ha erős gyökerei vannak.

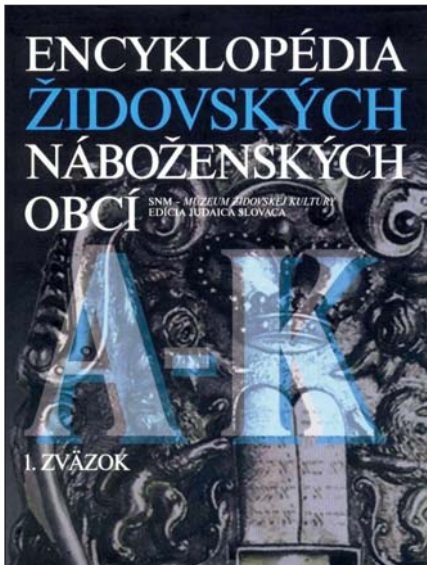
STETL – a Hitközségi Híradó kulturális oldala

Az oldal a Szlovák Köztársaság Kulturális Minisztériuma támogatásával jött létre!

Könyvajánló

Büchler, Róbert, J. (zostavil a preložil): *Encyklopédia židovských náboženských obcí na Slovensku. 1. časť, A-K*. Bratislava: SNM - Múzeum židovskej kultúry 2009, 255 p. ill. /Edícia Judaica Slovaca, zväzok č. 90./

Már majdnem húsz év telt el azóta, hogy 1991-ben megjelent a Bárkány-Dojč szerzőpáros: *Židovské náboženské obce na Slovensku* (Zsidó hitközségek Szlovákiában) c. kötete. Ez a kiadvány sajnos megjelenése után röviddel el is fogyott, így már régóta igény volt az újradadásra. Ezért is számít nagy eseménynek, hogy a múlt év végén megjelent a Szlovákia területén található zsidó hitközségek enciklopédiájának első kötete, amely a Szlovák Nemzeti Múzeumhoz tartozó Zsidó Kultúra Múzeuma és a Jeruzsálemi Yad Vashem közös kiadásában látott napvilágot. A háromkötetesre tervezett könyvsorozat első darabja K betűvel zárul, tehát belekerült a Komáromi Zsidó Hitközség is.

A kötetet Róbert J. Büchler és Gila Fatranová szlovákiai zsidóság történetét (Z histórie slovenského židovstva) bemutató közös tanulmánya nyitja, mégpedig az impériumváltások alapján négy történeti korszakra tagolva: I. az 1. világháború végéig (Szlovákia mai területe ekkor az Osztrák-Magyar Monarchia része volt), II. a két világháború közti időszak (az első Csehszlo-

vák Köztársaság ideje), III. a második világháború és a Holokauszt (1938-ban a mai Szlovákia magyarlakta vidékének déli része visszakerült Magyarországhoz, s megalakult a Tiso-féle fasiszta Szlovák Állam), valamint IV. a 2. világháború utáni időszakról napjainkig (Szlovákia ekkor Csehszlovákia része volt, majd 1993-tól megalakult az önálló Szlovákia).

Az egyes zsidó hitközségek történetét is erre a négy korszakra tagolva tárgyalja, és mindegyiknél közli a zsidó lakosságra vonatkozó hozzáférhető népszámlálási adatokat. Több hitközséggel kapcsolatban találunk információt arról, hogyan nyilvánult meg a helyi lakosság a zsidókkal szemben a véskorszak idején. Néhány pozitív példát is említ, mit pl. Besztercebánya, a gömöri Jolsva és az Ung-vidéki Királyhelmec esetében. A negatív példák között találhatjuk Komáromot is, s megemlíti a lakosság 1946-ban tanúsított antiszemita megnyilvánulásait is. Nagyon elszomorító, hogy az átért szörnyűségek s a családtagok, rokonok elvesztése után (a Holokausztot csupán 248 komáromi zsidó lakos élte túl), a visszatért zsidóknak ezt a minden humánus nélkülöző, kegyetlen viselkedéssel is szembe kellett nézniük, el kellett viselniük.

A kötet végén szómagyarázatokat valamint névmutatót találunk. Ki kell emelnünk a gazdag, egyrészt korabeli dokumentumokról, épületekről, temetőkről, emlékművekről stb. készült képanyagot is A komáromi neológ és ortodox zsinagógáról, valamint a Menházhoz tartozó imaházról, annak belső téréről és a zsidó mártírok emlékére készült jelképes kemencéről a fölötte lévő emléktábláról is találunk itt fotót. A komáromi zsidó lakosság létszámára vonatkozóan 1727-1948-ig találunk

adatokat. Miután több környékbeli zsidó is Komáromba költözött, 1948-ban a város összlakosságának (16 869) 3,0%-át képezték, ami pontosan 504 személyt jelentett. Miután ezt követően több mint 300-an kivándoroltak Izraelbe és a világ más országaiba, 1950-ben már csupán 150 tagja lett a zsidó hitközségnek. Megjegyezzük, hogy 1941-ben a 30 858 komáromi lakosból a zsidóság létszáma 2 743 volt (8,9%).

Reméljük, rövidesen megjelenik a következő két kötet is, mivel egy ilyen lexikonra nagy igény mutatkozott már mind a kutatók és diákok, mind pedig a téma iránt érdeklődő szélesebb közönség részéről. Ha figyelembe vesszük, hogy 2007-ben megjelent Randolph L. Brahm professzor szerkesztésében a három vaskos kötetből álló *A magyarországi Holokauszt földrajzi enciklopédiája* (Park Könyvkiadó Budapest), elmondhatjuk, hogy az Ujvári Péter által összeállított *Magyar Zsidó Lexikon* együtt a téma iránt érdeklődők már átfogó képet kaphatnak a régió zsidó hitközségeinek történetéről. Az a pedagógus, amelyik hajlandó rá, jól hasznosíthatja ezeket az oktatásban is.

L. Juhász Ilona

Az 1945-ben szimbolikus eltemetett dunaszerdahelyi áldozatok emlékműve a zsidó temetőben (a kötet 108. oldalán)

Misce és Mici és Sófár Süni kalandjai avagy az ifjúság oldala

Boker Tov Berlin!

Két napja havazik, mindent beborít a hó, a reptérre menő minibuszt várom... Egy-két óra és irány Berlin. Szarvasi korcsoportvezető képzés a német fővárosban? Elsőre kicsit abszurdnak tűnik... Mifkád a Reichstag épületénél, Havdala a Brandenburgi kapu árnyékában... - merengek a csikorgató hidegben... Huszonöt perc múlva már kint vagyok Ferihegyen, elsőként a csapatból, egy órával a check-in nyitása előtt, van időm töprengeni... Még mindig hihetetlen, Berlinbe megyünk képzésre... Lassan szállingóznak a többiek.

Az airbus fedélzetén ülünk, nincs visszaút, Brandenburg jövünk! Rekord gyorsasággal átverekedjük magunkat Schönefeld útvesztőin, már a vonaton ülünk... Vacsorára érkezünk szállásunkra, a többiek már itt vannak... mintha tegnap búcsúztunk volna el a nyárt lezáró feedback hétvégén vagy a novemberi pesti szemináriumon... Minden ott folytatódik, ahol egy-két hónapja abbahagytuk... Elindul a képzés, játékok, tervezés, ötletek...

Hétfő reggel irány a város, a berlini zsidóság múltjával ismerkedünk... a 17. vágány a grünewaldi vasútállomáson. Ma emlékhely, a negyvenes évek elején az első berlini transzportok kiindu-

Az oldal a Jewish Child's Day támogatásával jött létre!

ban sorakozó babakocsikat, amelyek az óvodában lévő csöppsegeket várják; a jesiva bocherek fekete kalapjainak végtelennek tűnő sorát. Délután újra a szállodában okosodunk. Estére mindannyian magunkra öltjük egy-egy híres zsidó személyiség alakját. A dilemma sőrözőben már, mint Einstein, Hirsch, Rosa Luxemburg,... lépünk be.

A csütörtöki nap során egy izraeli oktató, Collin vesz kezelésbe minket. Együtt játszunk, megpróbálunk kreatívabbnál kreatívabban lenni... Az egyik pillanatban még a Big Brother ház lakói vagyunk, a másikban már a jeruzsálemi Szentély udvarán találjuk magunkat. A foglalkozások után elemzünk, értékelünk,...

Gesa Ederberg

Artom és Leon, orosz korcsoportvezetők

Balla Zsolt

lópontja... Séta a „zsidó” negyedben, látogatás az Új zsinagógában, a vak zsidókat mentő Otto Weidt emlékmúzeumában. Délután elkezdünk foglalkozni a 2010-es nyár témáival, előadások, eszmecserek... Este látogatás a reform rabbiképzőben, a Geiger College-ban, ahol Prof. Admiel Kosman előadását hallgatjuk „Vezető és vezetés a talmudi korban” címmel.

Másnap a konzervatív zsidó közösség székházában Gesa Ederberg, rabbinő fogad minket, előadásában a nők zsinagógában betöltött szerepének változását taglalja. A látogatás után megállunk a pár éve felavatott Holokauszt emlékműnél. Hóval fedve, jéggel borítva még megrázóbb a szürke betonkockák végtelen sokasága. A rövid pihenő után irány a Zsidó múzeum, végigjárjuk a kiállítást, elidőzünk a virtuális oktatóközpont számítógépei előtt, kutatunk, anyagot gyűjtünk... A Holokauszt-torony sokunkban felidézti a pár éve Szarvason, a klubban berendezett, elhagyott zsidó otthon emlékét... A vacsora után a táborban felmerülő problémákkal foglalkozunk, megoldásokat keresünk...

Rabbi Balla vár minket a Lauder Jesiva kapujában, büszkén mutatja a helyet, ahol egykoron tanult, ma tanít... Vezetésével hevrutázunk, együtt tanulunk. Behunyom a szemem, s látom a mi szarvasi Zsoltinkat, ahogy hatalmas görögdinnyét falatozik valamelyik kóház előtt ülve... Szívet melengető érzés látni a kapualj-

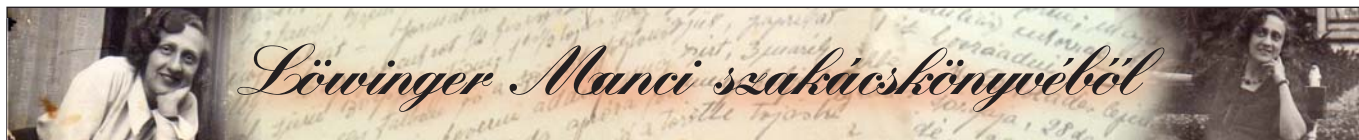
Közeleg a sabesz, a pénteki napot a tábori programok tervezésének szenteljük, kis szabadidő, s már ott ülünk a Kabalat Sabaton, Seth az amerikai rabbi, korcsoportvezető és Fehérvári Andris látja el az előimádkozói feladatokat. Kis közös tanulás, ünnepi étkezés, majd egy fergeteges Kuckó Mackó játék Batmannal, Pán Péterrel és Hófehérkével...

Szombaton pihenünk, tanulunk. Majd irány a város, kezdődik a Berlin City Game... Csapatokra oszlunk, mindenkinek hat helyet kell felkeresnie egy tizenhat pontos listáról. A cél, hogy csoportunk elsőnek érjen az adott látványossághoz. Havdala, majd betekintést nyerünk Berlin éjszakai életébe, felkeresünk egy belvárosi diszkót...

Az utolsó nap reggelén a pszichológia rejtelseibe mélyedünk el, befejezzük a munkát a tábor programján, feedbackelünk...

Az egy hét elszállt, úton vagyunk a reptér felé... mögöttünk egy tartalmas, profin szervezett szeminárium! Hátizsákunk teli új tudással, megismertük Berlin zsidó arcát... Köszönet mindazoknak, akik lehetővé tették, hogy itt lehessünk!

(A cikk eredeti változata megjelent a tábor Szarvas Times című újságjának tavaszi számában)

A Tavasz Ünnepe

Húsvét illetve Pészach, a tavasz ünnepe. Elképzelhető, hogy mikor Izrael fiai kimenekültek az egyiptomi rabszolgaságból, szép tavaszi időjárás volt. A negyven éven át tartó vándorlásban, a sivatagban elég sok nehézségekkel küzdöttek, de nem olvastunk arról, hogy az időjárás problematikus lett volna.

A zsidó konyha jellegzetes arról, hogy megőrizte a több ezer éves tradíciót és szigorú rituális előírásokat. A pészachi konyha 8 napig cháméc mentes, illetve nem használunk kovászt és az askenáz zsidóság pészách napjaiban a rizs és a hüvelyes növények (bab, lencse, borsó stb.) fogyasztását

is tiltja. Ez alkalom új és érdekes receptek kipróbálására.

Tavaszi üdítő saláta

Hozzávalók: 1 fejes saláta, 1/2 kiló spenót, 1 sárgarépa, 1 piros paprika, 1 kis vörös hagyma, 2-3 kemény tojás, 1 avokádó

A salátát és a spenótot jól megmosuk és konyharuhán szárítjuk. A sárgarépát, paprikát és a hagymát karikára szeleteljük. Salátás tálba rendezzük a salátaleveket, spenót leveleket és a zöldségeket. A tálalás előtt elkészítjük az öntetet- olíva olaj, citrom lé, só, bors, kis mustár, cukor vagy méz, fokhagyma. Jól összekeverjük.

Az avokádót és a kemény tojásokat

negyedbe vágjuk, a salátára tesszük és rá az öntetet. Dióval és mandulával lehet díszíteni.

Sült alma

Az alma magházát kiszedjük. Egy tálba összekeverünk- édes vörös bort kis mézzel, mazsolával, apróra tört dióval és citromlével. Az almákat megtöltjük, és kivajazott tepsibe tesszük. A maradt tölteléket a tepszi aljára rakjuk, még kis borral együtt sütjük 50 percig. 25 perc sütés után meglocsoljuk az almákat borral és mézzel. Melegen tálaljuk tejszínhabbal vagy fagyalattal.

Jó étvágyat és boldog ünnepet kívánok.

Orna Mondschein,
Ashkelon, Izrael

Kile Kaleidoszkóp

A KZSH titkárságának hírei

A KZSH titkársága hétfőn 15:00-17:00-ig és csütörtökön 10:00-12:00-ig fogadja az ügyfeleket. Haas Judit irodavezető a 7731-224-es telefonszámon és a men-haz@menhaz.sk címen érhető el. **Pészach ünnepe alatt** március 29-31-ig és április 5-6-ig az iroda zárva tart, a fogadóórak elmaradnak.

Temetői hírek

A KZSH vezetősége a közösség nehéz anyagi helyzete ellenére jóváhagyta, hogy minimális anyagköltséggel a sírkert üzemeltetője 2010-ben folytassa a ravatalozó épületének külső festését. A ház egyik fele már tavaly elkészült. Reméljük, idén ezek a munkálatok befejeződhetnek és az épület teljesen megújult külsőt kaphat.

A temető nyitva tartása Pészach ünnepe alatt az alábbi módon változik:

2010. március 29.	hétfő	Erev Peszach	12:00-ig
2010. március 30.	kedd	Pészach I.	Zárva
2010. március 31.	szerda	Pészach II.	Zárva
2010. április 3.	szombat	Shabat	Zárva
2010. április 4.	vasárnap		12:00-ig
2010. április 5.	hétfő	Pészach VII.	Zárva
2010. április 6.	kedd	Pészach VIII.	Zárva

Az Eötvös utca 9. hírei

Bérbeadások!

A Komáromi Zsidó Hitközség bérbeadásra kínálja a Komárom belvárosában található ház alagsorában az egykori kárpitosműhely helyiségeit, felújítandó állapotban. A hitközség szintén hasznosításra kínálja fel a ház jelenleg beépítetlen tetőterét. A részletekről a kile@menhaz.sk címen és a 7731-224-es számon lehet érdeklődni.

Könyvelőváltás

Február végével váratlanul bejelentette távozását **Eva Nagyová** (Danczíkóvá) könyvelő. A KZSH jelenleg dolgozik azon, hogy a hitközség könyvelését egy másik vállalkozásra bízza. A részletekről tájékoztatni fogjuk a HH olvasóit.

A KZSH önkénteseket keres a Spitzer Béla Kiskönyvtár állományának rendezésére, kategorizálására. Kérjük az érdeklődőket, hogy a kile@menhaz.sk címen jelentkezzenek.

Správy sekretariátu ŽNO

Sekretariát ŽNO bude mať stránkové dni v pondelok medzi 15. 00 a 17. 00 hod, vo štvrtok od 10.00 do 12.00 hod. Riaditeľka sekretariátu p. Judita Haasová je dostupná na tel. čísle 7731-224 alebo na e-mailovej adrese: kile@menhaz.sk.

Správy z cintorína

Vedenie ŽNO v Komárne a komunita napriek ťažkej finančnej situácii odsúhlasili, aby prevádzkovateľ cintorína aj v roku 2010 pokračoval v rekonštrukčných prácach na budove márnice. Jedna časť bola ukončená už vlni. Veríme, že v tomto roku budú práce ukončené a budova bude mať úplne iný vzhľad.

Otváracie hodiny cintorína v priebehu sviatku Pesach:

29. marca 2010	pondelok	Erev Pesach	do 12.00 hod.
30. marca 2010	utorok	Pesach I.	zatvorené
31. marca 2010	streda	Pesach II.	zatvorené
3. apríla 2010	sobota	Šabat	zatvorené
4. apríla 2010	nedeľa		do 12.00 hod.
5. apríla 2010	pondelok	Pesach VII.	zatvorené
6. apríla 2010	utorok	Pesach VIII.	zatvorené

Správy z Ul. Eötvösa č. 9 – prenájom!

ŽNO v Komárne ponúka do prenájmu miestnosti bývalej čalúnnickej dielne (ktoré treba obnoviť) v dome v centre Komárna. Tak isto ponúkame na využitie aj podkrovie toho istého domu, ktoré zatiaľ nie je dobudované. O podrobnostiach sa môžete informovať na kile@menhaz.sk alebo na telefónnom čísle 7731-224.

Szarvas 2010

Vážení rodičia, nezabudnite si vo vašom kalendári vyznačiť termín **1. august - 13. august 2010**, keď sa uskutoční medzinárodný letný tábor v Szarvasi, v Maďarsku.

Tábor je určený pre deti a mládež vo veku od 7 do 17 rokov. Tohtoročná téma je Judaism Reloaded- Židovská revolúcia. Nahliadneme do rôznych tém judaizmu, budeme sa učiť o známych osobnostiach židovského sveta, ktorých názory, myšlienky, činy a objavy znamenali zmenu v celom, nielen židovskom svete.

Okrem každodenných hodín „peuly“, kóšer jedla, športových, tanečných, hudobných, výtvarných a mnohých iných aktivít pod vedením skúsených vedúcich čaká na vaše deti skvelá partia a dobrá nálada.

Viac informácií o cene, ako aj o spôsobe dopravy vám poskytneme už čoskoro. Počet miest je tento rok z finančných dôvodov limitovaný, preto vás prosím, aby ste vaše deti prihlásili čo najskôr.

*S pozdravom,
Tomáš Färber*

AMERICAN JEWISH JOINT DISTRIBUTION COMMITTEE
ZASTÚPENIE PRE SLOVENSKÚ REPUBLIKU

Kozia ul. 21, 814 47 Bratislava
Tel: 0910/803613, Fax: 02/ 4444 1690
E-mail: farber@meracrest.com

Granty

Naša ŽNO obdržala financie na realizáciu programov v roku 2010 z tendrov mesta Komárno, z Ministerstva kultúry SR, z Foundation Pincus, od Európskej židovskej nadácie. O podrobnostiach vás budeme informovať.

Zmena účtovníka

Koncom februára nečakane dala výpoveď naša účtovníčka **Eva Nagyová** (Danczíková). Momentálne vyvíjame úsilie, aby sme získali inú spoločnosť na účtovanie. O podrobnostiach vás budeme informovať.

Sviatok Pesach

Sviatok Pesach sa tento rok začína v pondelok 29. marca 2010 (prvý večer). Na druhý deň, **v utorok 30. marca**, budeme v Komárne spolu oslavovať. Dni od 1. do 4. apríla sú tzv. polosviatky, keď je okrem soboty povolené pracovať. Posledné dva dni sú opäť sviatky. Pesach končí večer 6. apríla. **Hag Sameach!**

Cestovanie za Purimom 2010

fotogaléria

Odškodnenie na Slovensku

Rozhovor s Barborou Hlavatou

Volám sa Barbora Hlavatá, pochádzam z Bratislavy, študovala som právo a cez prácu so žiadateľmi o azyl a v advokátskej kancelárii som sa prepracovala až do Kancelárie Rady na odškodnenie obetí holokaustu v Slovenskej republike, kde pracujem od roku 2004.

Aké sú najdôležitejšie úlohy Kancelárie rady vlády SR pre odškodnenie obetí holokaustu? Aké plány máte na najbližšie obdobie?

Kancelária Rady je výkonným orgánom Rady na odškodnenie obetí holokaustu v SR, a teda plní všetky úlohy spojené s organizačným, administratívno-technickým a právnym zabezpečením činnosti Rady.

Kancelária Rady sa zaoberá dvoma agendami Rady. Čiastkovým odškodňovaním fyzických osôb za nehnuteľný majetok, o ktorý prišli na základe protizidovskej legislatívy počas vojnového Slovenského štátu a poskytovaním finančných príspevkov na projekty (sociálno-zdravotnej starostlivosti so zvláštnym zreteľom na potreby preživších, na rekonštrukciu, obnovu a údržbu nehnuteľných a hnutelných židovských pamiatok na území SR, na projekty slúžiace dôstojnej pamiatke obetiam holokaustu a na podporu spoločenských, kultúrnych a vzdelávacích aktivít v oblasti judaizmu).

V najbližšom období sa bude ukončovať proces odškodňovania fyzických osôb, keďže ostáva iba zopár otvorených prípadov a Rada bude aj naďalej (minimálne do roku 2012) poskytovať príspevky na projekty z rôznych oblastí života komunit či judaizmu.

Zhrňte, prosím, stav procesu odškodnenia na Slovensku.

Naši žiadatelia pochádzajú poväčšine zo zahraničia, najmä z USA, Izraela, Austrálie či Kanady, ale nezanedbateľná časť žiadateľov žije na Slovensku a celkovo si podalo žiadosť o odškodnenie

takmer 1200 osôb. Príspevky na symbolické odškodnenie fyzických osôb sa poskytujú z celkovej sumy 280 mil. korún (asi 9.3 mil. eur). Kvôli obmedzeným finančným prostriedkom bola Rada nútená stanoviť medze, v rámci ktorých sa odškodnenie pohybuje. Žiadny žiadateľ,

ktorého žiadosti Rada vyhovela, nedostal menej ako 36.000 korún, ani viac ako 1.072.000 korún. Výška odškodnenia sa odvíja od veľkosti, druhu, umiestnenia nehnuteľnosti a od ceny nehnuteľností v roku 1940, keď sa vykonával súpis židovského majetku.

V súčasnosti je otvorených ešte pár problematických prípadov, kde je nutné rozhodnutie Rady o odvolaní proti negatívnemu rozhodnutiu, prípadne je náročné zohnať písomné dôkazy o vlastníctvom práve pôvodných vlastníkov.

Obracajú sa na nás aj ľudia, ktorí žiadajú odškodnenie za čas strávený v koncentračnom tábore, prípadne za stratu hnutelného majetku, živnosti, poisťiek, bankových účtov či iných hmotných statkov. Tieto záležitosti však nie sú v kompetencii Rady a nemôže preto poskytnúť takejto osobe žiadne odškodnenie.

Aké projekty podporuje rada počas roka? Ako hodnotíte prínos vašich projektov k židovskému životu a spomienkam na obeť holokaustu?

Rada ročne podporí okolo štyridsať projektov, ktoré si kladú za cieľ pomáhať preživším pri zabezpečovaní sociálno-zdravotníckej starostlivosti a zvýšiť ich kvalitu života, zameriavajú sa na organizovanie spoločenských a vzdelávacích aktivít pre členov jednotlivých obcí, podporujú vydávanie diel židovských autorov či diel s tematikou holokaustu. Rada ďalej prispieva na projekty na záchranu židovského kultúrneho dedičstva, na rekonštrukcie synagóg a kultiváciu židovských cintorínov.

Mnohé z týchto projektov sú kontinuálne a pre ich dlhoročnú úspešnú realizáciu Rada každoročne poskytuje finančný príspevok.

Aká je vaša vízia budúcnosti židovstva na Slovensku?

Prioritami Rady sú, samozrejme, predovšetkým ľudia, a preto sa postupne orientuje na projekty podporujúce aj 2. povojnovú generáciu, takisto aj udržiavanie tradícií ako prirodzenej súčasť židovského náboženského aj spoločenského života.

Myslím si, že podporovaním zaujímavých nápadov, ako obohatiť komunitný život či pomôcť sociálne slabším a tým, ktorí sú odkázaní na druhých, možno v ľuďoch vzbudiť pocit spolupatričnosti a v konečnom dôsledku vylepšiť a upevniť medziľudské vzťahy, ktoré považujem za jeden zo základných pilierov života každého človeka.

Zajin Adar v Galante

Je to už veľmi stará tradícia, že v Galante sa deň narodenia a úmrtia Mojžiša, 7. adar – Zajin Adar - oslavuje zaujímavým spôsobom. Muži, členovia náboženskej obce v priebehu dňa navštívia všetky židovské rodiny mesta. Táto tradícia je aj dnes živá, a členovia obce, ktorí žijú mimo mesta a v zahraničí, sa v tento deň vracajú domov. Po návštevách, poobede 21. februára, sme sa stretli v miestnej modlitebni. V preplnenej sále sa bratislavský rabin Baruch Myers pomodlil mincha (poobedňajšia modlitba) a spomínal na tých, ktorí už nemôžu byť medzi nami. Po modlitbe, v novovybudovanej spoločenskej miestnosti, kde prísne oddelene se-

deli muži a ženy, prítomných pozdravil predseda galantskej ŽNO, pán Vojtech Fahn. Medzi hosťami bol veľvyslanec Izraela akreditovaný v Bratislave, pán Zeev Boker, predseda ÚZ ŽNO Pavol Frankl, bratislavský rabin Baruch Myers, piešťanský rabin Zev Stiefel a zástupcovia z okolitých komunit. Smútočnú modlitbu predniesol Tibor Messinger z Nových Zámok. Na záver sa podávali tradičné jedlá, varené vajíčko a veľká zemľa (tzv. labelli) a ryba na orechoch. Chutné jedlá pre viac ako sto účastníkov pripravili dámy z galantskej komunity. Je mimoriadne dôležité, že sme mali možnosť zúčastniť sa na takejto akcii, ktorá posilňuje spoločenskú súdržnosť a všetci, ktorí sme tam boli, sme odchádzali s vedomím, že na budúci rok nás bude ešte viac.

Lúčime sa...

S hlbokým smútkom oznamujeme každému, kto ju poznal, že po dlhej vážnej chorobe nás vo veku 85 rokov navždy opustila **Magdaléna Raabová** (Duši néni). Na komárňanskom židovskom cintoríne sa s ňou rozlúčil JUDr. Vojtech Novák, smútočnú modlitbu predniesol Tibor Messinger (Nové Zámky). **Jej pamiatka bude zachovaná!**

Zasadnutie predstavenstva v Komárne

Vedenie ŽNO v Komárne zasadalo v tomto roku prvýkrát nedeľu 7. februára. Na zasadnutí boli prítomní členovia vedenia: predseda Ing. Anton Pasternák, Ing. Alica Weissová, MUDr. Daniela Hanzlíková, Zoltán Kollár a JUDr. Vojtech Novák, ako aj riaditeľka kancelárie Judita Haasová. Po úvodných slovách predsedu oboznámil koordinátor Tamás Paszternák prítomných s hlavnými údajmi týkajúcimi sa hospodárenia a s vplyvom hospodárskej krízy. Viacerí nájomníci vôbec neplatia nájomné, takže sa nahromadili pohľadávky obce. V prenajatej predajni na Ulici Eötvösa č. 9 došlo k výmene nájomcov. Nový nájomník, pán Mayer - ktorý bol prítomný na zasadnutí vedenia - sa bude zaoberať predajom pet potravín. Nájomné zostáva bezo zmeny. Vedenie prijalo rozhodnutie o podmienkach prenájmu bývalej čalúnnickej dielne a podkrovia, výzvu zanedlho zverejníme. Finančné problémy vznikajú aj z toho dôvodu, že nové vedenie ÚZ ŽNO realizuje reorganizáciu vo financovaní podpôr pre jednotlivé komunity, je nútený znížiť podporu obcí, a preto sme my zas nútení zaviesť úsporné opatrenia. Zoltán Kollár podal informáciu o projektoch súvisiacich s pokračovaním obnovy Menházu. Obdržali sme niekoľko ponúk, spomedzi nich dostala poverenie na obnovu vonkajšej fasády spoločnosť Boldi. Vedenie prišlo rozhodnutie o členských poplatkoch a o poplatkoch za udržiavanie cintorína, ktoré sme po piatich rokoch museli trochu zvýšiť. Odznela informácia o úspešných tendroch a o programoch na tento rok.

Žiadame Vašu podporu

Zmena ČÍSLA ÚČTU!

Vážení čitatelia!

Prosíme Vás, aby ste podľa Vašich možností podporovali programy ŽNO v Komárne, ako aj vydávanie Spravodaja, údržbu budov a obnovu cintorína.

Od 1. januára 2008 môžete zasielať peniaze na nasledujúce účty (je možnosť platiť osobne na sekretariáte, ako aj poukázanie peňazí šekom):

Účty sú v Sk aj v devízach!

Poukázanie peňazí z územia SR:

26384962/0900- Slovenská sporiteľňa alebo
10103804/5200- OTP Slovakia

Poukázanie peňazí zo zahraničia:

Adresa: Židovská náboženská obec v Komárne, Eötvösa 15, 94501 Komárno, Slovenská republika

IBAN: SK0609000000000026384962 SWIFT: GIBASKBX

Adresa banky: Slovenská sporiteľňa, Palatínova 33, 94501 Komárno

alebo

IBAN: SK5252000000000010103804 SWIFT: OTPVSKBX

Adresa banky: OTP Slovakia, Záhradnícka 10, 94501 Komárno

Ďakujeme!

Krátke správy

☆ Podporili nás: PaedDr. Marta Györiová – Košice, Elena Horská – Komárno, Pollak Elijaku – Izrael, dr. Judita Weissová (Konig) – Amsterdam, Peter Boček – Košice, Dr. Tibor Gábor – Veľký Krtíš [redacted] rodina Rujder (Nitra) a takí, ktorí chcú zostať v anonymite. Ďakujeme!

☆ Na pozvanie duchovného evanjelickej cirkvi Miroslava Hargaša, ktorý je aj riaditeľom Matice slovenskej v Komárne, sa uskutočnilo stretnutie komárňanských cirkví, kde našu ŽNO zastupoval predseda Ing. Anton Pasternák a člen predstavenstva JUDr. Vojtech Novák. Pán Hargaš sa vyslovil, že aj v našom meste by chcel pokračovať v iniciatívach, ktoré začal v Košiciach.

☆ Naša knižnica Bélu Spitzera získala prostredníctvom súťaže nové knihy.

☆ Farár z mesta Oroszlány (MR) András Kutschi nadviazal kontakt s našou ŽNO, pretože má novú predstavu o tom, ako možno byť nápomocným v dialógu medzi cirkvami. V Majku, na mieste bývalej bane, by chcel založiť Maďarskú Svätú Zem. O jeho predstavách vás budeme ešte informovať.

☆ Koncom prvého marcového týždňa bude v novom hoteli Sheraton v Bratislave 15. purimový ples Únie mladých slovenských Židov.

☆ Naša súverkyňa Elena Horská darovala ŽNO v Komárne knihy a pamiatkové predmety. Ďakujeme pekne!

SPRAVODAJCA

Cestovanie za Purimom 2010

V predchádzajúcich rokoch sme boli autobusom v Budapešti a v Komárne, tento rok sme 28. februára nabrali smer Piešťany, kde sme spoločne oslavovali jeden z najveselších sviatkov židovstva.

15-členná skupina ŽNO z Komárna cestovala na pozvanie rabína **Zeva Stiefela** a jeho rodiny do známeho slovenského kúpeľného mesta, aby sa zúčastnila na tzv. Hawaii party pri príležitosti svatku Purim.

Organizátor programu **Tamás Paszternák** pozdravil cestujúcich v autobuse, po ňom poslucháč Židovskej univerzity

darského **Žida Lajosa Wintera**, človeka, ktorý z Piešťan urobil svetoznáme kúpele.

V havajskom štýle zariadenej sále hotela Magnólia nás čakal prestretý stôl, rebecen pre nás pripravila chutné kóšer jedlá. Na tejto regionálnej akcii sa zúčastnilo veľa našich súvercov z malých komunít a aj takí, ktorí žijú roztrúseno po

gily. Naša komunita predstavila svoju súdržnosť aj tým, že sme všetci mali farebné šály, darované **Ing. Antonom Pasternákom**.

Organizátori nezabudli ani na šlachmónes, ktorí rozdávali pri odchode a v ktorom nechýbal tradičný zákusok hamanove taštičky. Samozrejme, nechýbal ani kruhový tanec, páni a dámy tancovali osobitne. Po príjemne strávenom popoludní sme odchádzali obohatení zážitkami do Komárna. Ďakujeme všetkým, ktorí sa zúčastnili na organizovaní tejto akcie.

PA

Pál Megyes hovoril o pôvode, zvykoch a tradíciách tohto sviatku, čím spestril časť dvojhodinovej cesty. Naša malá spoločnosť sa oboznámila s centrom mesta a s kúpeľným ostrovom a pritom sme mali možnosť spoznať život ma-

krajine. Do tanca nám zahral orchester, doplnený súrodencami rabína, ktorí prišli z Londýna. V sále bol zariadený koktejlový kútik, herňa pre deti a bola aj prehliadka papagájov. Viac ako sto hostí si spolu vypočulo čítanie knihy Ester – Me-

„Jeruzalem – zákruty v čase“

Akademická maliarka **Miriam Neiger Fleischmann**, pochádzajúca z Komárna, v súčasnosti žijúca v Izraeli, bude vystavovať v Budapešti. Otvorenie výstavy pod názvom Jeruzalem – zákruty v čase, sa bude konať 25. marca 2010 o 17.00 hod. v Budapešti v Židovskom múzeu (VII. obvod Dohány u. 2. – vedľa synagógy). Výstavu otvorí rektor Židovskej univerzity, hlavný rabín **Alfréd Schöner**.

Sederové posedenie

ŽNO v Komárne touto cestou pozýva každého záujemcu na tradičný sederový večer, ktorý organizujeme v utorok 30. marca 2010 (druhý večer) o 18.00 hod. v Menháze, v sále Zoltána Wallensteina. Sederom účastníkov povedie budúci rabín **Pál Megyes**. Účastnícky poplatok sú 2,- eurá.

Prihlásiť sa môžete najneskôr do 22. marca t.r. na adrese menhaz@menhaz.sk alebo na telefónnom čísle 7731-224 u vedúcej kancelárie **Judity Haasovej**

Oslavujme spoločne!